

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.2.18.
COM(2016) 82 final

2016/0050 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a szakmai képesítések elismeréséről a belvízi hajózásban, illetve a 91/672/EGK tanácsi irányelv és a 96/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2016) 35 final}

{SWD(2016) 36 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. A javaslat indokai és céljai

A kezdeményezés célja, hogy a képzettséggel rendelkező munkavállalók képzésének az egész Unióban történő elismerésének biztosításával elősegítse a belvízi hajózásban dolgozó munkavállalók mobilitását. A kezdeményezés a 96/50/EK irányelv¹ és a 91/672/EGK irányelv² végrehajtásával kapcsolatban szerzett több mint 19 éves tapasztalatra épít, bár ezek az EU belvízi útjain – kivéve a Rajna folyót – szolgálatot teljesítő hajóvezetők kölcsönös elismerésére korlátozódnak.

A belvízi hajózás költségtakarékos és energiahatékony szállítási mód, amelyet hatékonyabban ki lehetne használni az Európai Unió energiahatékonsági, növekedési és iparfejlesztési céljainak támogatása érdekében. Ezt azonban hátráltatják a munkavállalói mobilitás terén tapasztalható nehézségek és a tartósan betöltetlen állások és a szakismeretek összehangolásának hiánya, melyek annak ellenére fennállnak, hogy az ágazat bilaterális és multilaterális szinten is igyekszik kezelni a problémákat. A tagállamok által a szakmai képzésre vonatkozóan meghatározott eltérő minimumkövetelmények nem nyújtanak elegendő biztosítékot az egyes országok számára arra, hogy elismerjék a más tagállamokból származó személyzet szakmai képzését, különösen mivel ez a hajózás biztonságát is érinti.

Ez a kezdeményezés ezért arra tesz javaslatot, hogy terjesszük ki a szakmai képzések elismerését a hajóvezetők szintjén túl a hajókon szolgáló teljes személyzetre, mégpedig a Rajna folyón is. Az elismerés előfeltételét jelentő szükséges bizalom megalapozása érdekében a kezdeményezés azt javasolja, hogy a szakmai képzések elismerését alapozzuk azokra a kompetenciákra, amelyek a hajók üzemeltetéséhez szükségesek, és a képzések elismerését támogassuk olyan biztonsági intézkedésekkel, amelyek bevezetnék a megfelelő előírásokat a kompetenciák értékelésével, a képzési programok jóváhagyásával és az igazolás és az oktatás ellenőrzésével és értékelésével kapcsolatban.

A kezdeményezés az ágazat és a tagállamok azon régóta hangoztatott igényeire kíván választ adni, hogy vizsgáljuk felül a meglévő elavult jogi keretet, és váltsuk fel modernebb, kompetencia-alapú kerettel, összhangban a más szállítási módok esetében a képzések elismerése érdekében tett erőfeszítésekkel.

1.2. A javaslatnak a terület jelenlegi rendelkezéseivel való összhangja

A 91/672/EGK és a 96/50/EK irányelv biztosítja a kölcsönös elismerést, és meghatározza a hajóvezetői bizonyítványok megszerzésének minimumkövetelményeit. Ez a kezdeményezés ezekre a jogi eszközökre épül, és úgy bővíti a követelményeket, hogy azok kiterjedjenek a belvízi hajózásban szolgálatot teljesítő teljes személyzetre az egész Unión belül, ideértve a Rajna folyót is.

Mivel az EU-ban nincsenek átfogó ágazati jogszabályok a hajóvezetői szint alatt elhelyezkedő dolgozók szakmai képzésének elismeréséről, a szakmai képzésekről szóló általános 2005/36/EK irányelv az irányadó. Ez az irányelv azonban a gyakorlatban nem nyújt hatékony megoldást a belvízi hajózásban dolgozó, és gyakran és rendszeresen határokon átnyúló

¹ A Tanács 1996. július 23-i 96/50/EK irányelve a Közösségen belüli belvízi áru fuvarozásra és személyszállításra vonatkozó nemzeti hajóvezetői bizonyítvány megszerzési feltételeinek összehangolásáról, *HL L 235., 1996.9.17., 31. o.*

² A Tanács 1991. december 16-i 91/672/EGK irányelve a belvízi áru- és személyszállításra vonatkozó nemzeti hajóvezetői bizonyítványok kölcsönös elismeréséről (*HL L 373., 1991.12.31., 29. o.*).

tevékenységet folytató szakemberek számára, ezért az általános keret által kínált lehetőségeket alig használták ki az ágazat dolgozói.

A javaslatot a Bizottságnak a belvízi hajózást elősegítő szakpolitikai kerete, a NAIADES II³ keretében dolgoztuk ki, és magában foglalja az ágazatban alkalmazott szakmai képezések harmonizálásának és modernizálásának keretét. A belvízi hajózás terén alkalmazott új irányítási módszer részeként a Bizottság megerősítette az együttműködését különböző folyami bizottságokkal, különösen a Rajnai Hajózási Központi Bizottsággal. Ez az együttműködés többek között azt eredményezte, hogy létrehoztak egy új testületet, amelyben minden uniós tagállam szakértői részt vehetnek, és amelyet a francia betűszó szerint ismerünk (CESNI⁴), és ez a testület azt a feladatot kapta, hogy dolgozza ki a technikai előírásokat a belvízi hajózási ágazat számára. Az ő szakértelmüket az EU az ágazatban alkalmazott szakmai képezések területén is hasznosítani tudja. Azoknak a minimális kompetenciára alapuló előírásoknak a kidolgozása, amelyeket az EU, a Rajnai Hajózási Központi Bizottság és más nemzetközi szervezetek és harmadik országok is használhatnak a saját jogi kereteikben, fontos lépést jelent a belvízi hajózásban szükséges képezéseknek az egész EU-ban történő elismerése felé.

1.3. A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja

A kezdeményezés összhangban áll a belső piaccal, és hozzá is járul ahhoz, mivel segít lebontani a lehetőségei teljes kihasználását akadályozó korlátokat. Segítséget nyújt a vállalkozásoknak abban, hogy hozzáférjenek a legjobb minőséget, árat vagy szolgáltatást kínáló belvízi hajózási szolgáltatásokhoz, a szakemberek számára pedig lehetővé teszi, hogy az egész EU-ban gyorsan és kényelmesen nyújtsanak szolgáltatásokat. A kezdeményezés hozzájárul azokhoz a 2014–2019 közötti időszakra meghatározott stratégiai célkitűzésekhez, amelyekkel a Bizottság kívánja elősegíteni a „megerősített iparon alapuló, mélyebb és méltányosabb belső piac”, a „munkahelyek, a növekedés és a beruházások”, valamint az „energiaunió” ügyét, és az EU „erősebb globális szereplővé” válását.

Pontosabban, ez azt jelenti, hogy a kezdeményezés összhangban áll a Bizottság 2016. évi munkaprogramjával, amely kiemeli mind a munkavállalói mobilitás támogatásának, mind pedig a szakismeretek fejlesztésének támogatását, és ezen belül a képezések kölcsönös elismerését, miközben felveszi a harcot a visszaélésekkel szemben. Ez a kezdeményezés kiegyensúlyozott törekvés a munkavállalói mobilitás irányában, a méltányosabb és mélyebb belső piac érdekében, foglalkozik a belvízi hajózási ágazatban tartósan megüresedett munkahelyekkel, és megnyitja az utat a visszaélések vagy a hamis igények leküzdésére szolgáló intézkedések előtt. Ugyanakkor, mivel a kompetenciák alkotják a képezések kölcsönös elismerésének alappilléreit, a kezdeményezés elősegíti a munkahelyek és karrierek fejlesztését is.

Az EU belső belvízi hajózási piacának megfelelő kialakítása elengedhetetlen a szállítás energiahatékonyságának javításához, és az egész EU-ban érvényes közös előírások létrehozásával hozzásegíti az Uniót ahhoz, hogy „erősebb globális szereplővé” váljon.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

2.1. Jogalap

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 91. cikkének (1) bekezdésén alapul, amely jogalapot szolgáltat uniós intézkedések elfogadására a belvízi hajózás területén.

³ Közlemény: A minőségi belvízi hajózás megvalósítása – NAIADES II COM (2013) 623 végleges.

⁴ Comité Européen pour l'élaboration des standards pour la navigation intérieure.

2.2. Szubszidiaritás

A kezdeményezés indokolt, mert a javasolt intézkedés célkitűzéseit egyetlen tagállam sem lenne képes egyedül megfelelően megvalósítani. A belvízi hajózási hálózatban történő áruszállítás minden aspektusa általában transznacionális jellegű. A tagállamok nemzeti jogszabályai között fennálló eltérések viszont aláássák az áruk és dolgozók belső piacának működését. Uniós intézkedés nélkül veszélybe kerülne a transzeurópai közlekedési hálózat kialakítása és hatékony használata, és a belvízi hajózásra fordított uniós források nem hoznának optimális eredményeket. A belvízi hajózásban alkalmazott szakmai képesítések jogi rendszerei között az EU-ban fennálló különbségeket⁵ a tagországok nem képesek önállóan vagy nemzetközi egyezmények keretében megoldani, és az iparág sem képes erre önállóan. Ez az indoklás a hajóvezetőkkel és a személyzet egyéb kategóriába sorolt tagjaival kapcsolatos intézkedésekre is érvényes. Az intézkedés hatályának a Rajna folyóra történő kiterjesztése tovább növeli az értékét a meglévő jogi kerethez képest, mivel biztosítja azokat a közös előírásokat, amelyek a belvízi hajózási ágazatban dolgozó, képzettséggel rendelkező munkavállalók számára a belső piac lényeges alkotóelemeit jelentik uniós szinten.

2.3. Arányosság

Összhangban a más szállítási módokkal kapcsolatban tett intézkedésekkel, a kompetencia alapú uniós szintű minimumkövetelmények teljesítését, amit vizsgákkal ellenőriznek, csak a szakképzett személyzetnek írunk elő – a matrózoknak és hajóvezetőknek. A személyzet szakképesítéssel nem rendelkező tagjai, például a fedélzeti munkások esetében csak minimumkövetelmények előírását javasoljuk, az életkorral és orvosi alkalmassággal kapcsolatban.

A képzési programok igazolására szolgáló intézkedés arányban áll a céljaival, mert nem avatkozik bele a nemzeti képzési tananyagba az általános tárgyakban, hanem olyan kompetenciákkal és képességekkel kapcsolatos, amelyek a hajózás biztonságát és az emberi élet védelmét szolgálják, és nem követelik meg, hogy azok, akik már sikeresen elvégeztek egy jóváhagyott képzési programot az EU-ban, további vizsgákat tegyenek le ugyanazokból a tárgyakból, amelyekből már vizsgáztak a képzésük során.

Bizonyos kockázatok vonatkozásában szükség van közös kompetencia kritériumok bevezetésére, mivel ezek a biztonsággal kapcsolatosak, és az előírt ismereteket az adott kockázatok arányában lehet meghatározni.

Az igazolt képesítésekkel kapcsolatos információk felvétele a Bizottság vagy egy arra kijelölt szerv által vezetett adatbázisba azért szükséges, hogy hatékonyabbá váljon a tagállamok közötti információcseré, és biztosított legyen a kezdeményezés hatékony megvalósítása.

A kölcsönös elismerés mechanizmusa iránt a tagállamok körében szükséges bizalom kiépítése szempontjából arányosnak tekintjük a minőségi előírások által megfogalmazott követelményeket a kompetenciák és képességek felmérése, a képzési programok elismerése és a teljes igazolási rendszer figyelemmel kísérése tekintetében.

Arányossági okokból számos intézkedést, így például a követelmények kiterjesztését olyan belvízi utakon dolgozó személyzetre, amelyek nem kapcsolódnak egy másik tagállam hajózható hálózatához, elvetettük. Mindazonáltal a nem összekapcsolt belvízi utakkal rendelkező tagállamoknak is el kell ismerniük a más tagállamokból származó személyzet igazolt képesítését.

⁵ Az Európai Unió Tanácsa 2011. június 16-i következtetéseiben hangsúlyozta az ágazat jelenlegi szervezeti struktúrájának komplex jellegét.

Ilyen értelemben a javasolt beavatkozás arányban áll a céljaival.

2.4. A jogi aktus típusának megválasztása

A belvízi hajózásban szükséges szakmai képezések összehangolt és hatékony elismerési rendszerének létrehozása, valamint az arányosság elvének teljesítése érdekében az irányelv a legmegfelelőbb jogi aktus. Ez a javaslat nem módosítja a korábban alkalmazott jogi aktus típusát. Az irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy megtegyék azokat az intézkedéseket, amelyekkel teljesítik az irányelvben meghatározott kötelezettségeiket, figyelembe véve a nemzeti sajátosságait is. Amennyiben egy tagállam elismeri a másik tagállam által kiadott képezéseket, a saját területén belül alkalmazhat szigorúbb követelményeket a képezések kiadására.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

3.1. A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata

A 91/672/EGK és a 96/50/EK irányelvről külső értékelés készült⁶. A tanulmány kimutatta, hogy a meglévő keretnek részben sikerült elérnie azt a célt, hogy a tagállamok kölcsönösen ismerjék el a hajóvezetők bizonyítványait, és harmonizálják a bizonyítványok megszerzésének feltételeit, de számos korlát továbbra is fennáll. A hatáselemzés keretében minden javaslatot figyelembe vettek.

3.2. Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

Az érdekelttel számos alkalommal és különböző módszerekkel folytattunk konzultációkat azokról a különböző elemekről, amelyek a javaslat tárgyát képezik:

1. 2012-ben a Bizottság létrehozott egy közös szakértői csoportot a belvízi hajózásban szükséges szakmai képezésekről és képzési előírásokról. A csoporton belüli konzultáció 11 szakértői értekezlet formájában valósult meg 2012. szeptembere és 2014. novembere között, nemzetközi folyami bizottságok, nemzeti hatóságok, szakmai szervezetek, szakszervezetek, oktatási intézmények és egyéb szervezetek bevonásával⁷. Ezek a megbeszélések alkalmat teremtettek hasznos eszmecserékre a bizottsági javaslat tárgyát képező intézkedésekről. Mindannyian határozottan támogatták az uniós szintű kezdeményezést.
2. A belvízi hajózási ágazati szociális párbeszéd bizottsága európai szinten⁸ szintén részt vett a konzultációkban. 2013. szeptember 16-án a szociális partnerek benyújtották „A szociális partnerek álláspontja a belvízi utakon közlekedő hajókon

⁶ A jelenlegi keret értékelése a következő címen található:
<http://ec.europa.eu/transport/facts-fundings/evaluations/doc/2014-03-evaluation-report-directive-1996-50.pdf>

⁷ A következő szervezetek képviseltették magukat: 1) nemzetközi folyami bizottságok: Rajnai Hajózási Központi Bizottság, Duna Bizottság, Száva Bizottság, 2) az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága 3) a belvízi hajózási politikaért és jogalkotási és adminisztratív tevékenységekért felelős nemzeti hatóságok, 4) szakmai szervezetek: az Európai Hajózási Szövetség és az Európai Hajósok Szervezete, 5) szakszervezetek: az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége — Belvízi hajózási szekció, 6) PLATINA – a NAIADES végrehajtására létrehozott platform, 7) belvízi hajózási képzési és oktatási intézmények Európában (EDINNA), 8) AQUAPOL és a Belvízi Kikötők Európai Szövetsége.

⁸ Az Európai Belvízi Hajózási Szociális Partnerek a következők: az Európai Hajózási Szövetség és az Európai Hajósok Szervezete, valamint az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége.

szolgáltatást teljesítő személyzet szakmai képesítésével és képzési előírásaival kapcsolatban” című dokumentumot. Egyben rámutattak arra, hogy a jelenlegi „toldozott-foltozott” megállapodás már egyértelműen alkalmatlan a célra. Aláássa ugyanis a szakma vonzerejét, és olyan törvénytelen gyakorlatokat enged meg az ágazatban, amelyek torzíthatják a versenyt. Megerősítették azt, hogy feltétlenül szükség van egy modern és rugalmas eszközre az oktatás és az igazolások vonatkozásában. A szociális partnerek azt is hangsúlyozták, hogy a szakmai képesítésre vonatkozó javaslat a problémának csak egy részét oldja meg. Az elektronikus szolgálati naplóval, a hajónaplóval és a menetíró készülékkel kapcsolatos kérdést is mielőbb meg kell oldani ahhoz, hogy egyenlő feltételek alakuljanak ki.

3. 2013. március 26. és június 21. között nyilvános online konzultációra került sor a Hatásvizsgálat lényeges elemeiről⁹. A Bizottság összesen 94 választ kapott oktatási és képzési szervezetektől, vállalkozóktól/hajótulajdonosoktól, hajózási vállalatoktól, állami hatóságoktól, kikötőktől, munkavállalói szervezetektől és folyami bizottságoktól. Összesen 16 országból érkeztek válaszok. A nyilvános online konzultáció rámutatott arra a tényre, hogy a Bizottság javaslatában leírt problémák valóban nagy fontossággal bírnak. A válaszokból kiderült, hogy sokan támogatják azokat a szabályozói intézkedéseket, amelyek célja a belvízi hajózásban szükséges szakmai követelmények, képesítések és vizsgák összehangolása.

3.3. Hatásvizsgálat

A javaslatot hatásvizsgálati jelentés kíséri, melyet felülvizsgált a Szabályozói Ellenőrzési Testület, és kedvező véleményt adott ki róla 2015. július 31-én. A végleges hatásvizsgálati jelentés elkészítése során a Szabályozói Ellenőrzési Testület minden javaslatát figyelembe vették. Ennek a módjáról további információkat tartalmaz a hatásvizsgálati jelentés 2.2 része.

A legfontosabb problémák – nevezetesen, hogy a dolgozók nehézségekbe ütköznek a szakmai képesítések kölcsönös elismerését illetően, és hogy a helyi ismeretekkel kapcsolatos előírások főlegesen nehézségek elé állítják a bizonyos folyószakaszokon dolgozó hajóvezetőket – megoldása érdekében azt a szakpolitikai lehetőséget választottuk, hogy előírjuk a minimális kompetencia követelményeket a matrózok és a hajóvezetők számára, ideértve a szakképző intézmények vizsgáztatási előírásait is.

Azért részesítjük előnyben ezt az opciót, mert hatékonyabb módot kínál a munkaerő mobilitásának javítására, mint a „nem teszünk semmit” és az „önkéntes intézkedések”.

A preferált opció a munkavállalói mobilitás azon nehézségeit is kezeli, amelyek a helyi ismeretekkel kapcsolatos követelményekből erednek, és lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a szükséges kompetenciákat a más tagállamban található belvízi utakkal kapcsolatos konkrét kockázatok vonatkozásában is felmérjék, ami tovább javítja az opció hatékonyságát.

A hatásvizsgálat a preferált opció két variációját mutatta be, melyek közül az egyik a kötelező hatósági vizsgákra korlátozza a kompetenciák felmérésére vonatkozó előírásokat, a másik pedig a kölcsönös elismerés mellé jóváhagyott képzési programokat is bevezet. Az első variáció értelmében minden hajóvezetőnek és matróznak le kell tennie az illetékes hatóság által előírt hatósági vizsgát ahhoz, hogy az egész EU-ban elismerjék a képesítését, még akkor is, ha már rendelkezik belvízi hajózási oktatási vagy képzési intézmény által kiállított diplomával vagy bizonyítvánnyal. A második variációt azért részesítettük előnyben, mert

⁹ Valamennyi vonatkozó dokumentum megtalálható az alábbi oldalakon: http://ec.europa.eu/transport/media/consultations/2013-06-21-inlandnavigqualifications_en.htm

minimalizálja az adminisztratív terheket azon jelentkezők számára, akik már rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel, és a képzésük során már számot is adtak erről, így meg lehet őket kímélni további vizsgák letételétől. Ez kedvező hatást gyakorol a foglalkozás vonzerejére, a munkavállalói mobilitásra, a foglalkozáshoz való hozzáférésre és a hatósági megtakarításokra. Az utóbbi hatás miatt a második variáció hatékonyabb is, mint az első. Végül pedig koherensebb is, mivel az oktatási és képzési intézményekkel kapcsolatban uniós szinten már léteznek hasonló jogszabályi előírások a vasúti és légi közlekedési ágazatban. Ezekben az ágazatokban az előírások szigorúbbak, mert folyamatos képzést írnak elő. Összességében tehát a második variáció koherensebb, hatékonyabb és eredményesebb, és megfelel a 2.3 részben leírt arányosság elvének.

3.4. Célravezető szabályozás és egyszerűsítés

A magán belvízi hajózási ágazat szinte kizárólag kkv-kból és mikrovállalkozásokból áll. Ennél fogva ők sincsenek kizárva ebből a kezdeményezésből, mivel az teljes mértékben semlegesítené a hatást. A javaslat a kkv-k szem előtt tartásával került kidolgozásra. A javaslat kedvező hatást gyakorol a kkv-kra és a mikrovállalkozásokra, mivel nekik a költségeknek csak kis hányadát kell viselniük, és ezeket is bőven ellensúlyozzák a nagyobb munkavállalói mobilitás előnyei.

Azáltal, hogy közös előírásokat határoz meg az egész Unió számára, és így a belvízi hajózásban dolgozók számára létrejön a belső piac, a javaslat egyszerűsíti az európai belvízi hajózási ágazatban szükséges szakmai képesítésekkel kapcsolatos jelenleg szétaprózott jogi keretet. A javaslat fel fogja váltani a multilaterális és bilaterális megállapodásokra épülő bonyolult regionális előírásokat egy egyszerűbb és – ami még ennél is fontosabb – uniós szintű kerettel az igazolások és a kölcsönös elismerés terén.

A javaslat minimalizálja azon jelentkezők adminisztratív terheit, akik elvégeztek egy jóváhagyott képzési programot, mivel nekik nem kell további felesleges hatósági vizsgákat letenniük.

A javaslat lehetővé teszi az elektronikus információcserét is, és megnyitja az utat az elektronikus eszközök bevezetése előtt, azzal a szándékkal, hogy csökkentse az adminisztratív terheket, miközben visszaszorítja a dokumentumokkal történő csalások lehetőségét.

A javaslat hatályon kívül helyezi a 91/672/EGK és a 96/50/EU irányelvet, és fokozatos bevezetést ír elő átmeneti intézkedésekkel.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. OPCIONÁLIS ELEMEEK

5.1. Nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai

Az átültetési időszak végétől számítva legkésőbb hét éven belül a Bizottság várhatóan be fog nyújtani egy jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, melyben értékeli a javaslat által bevezetett intézkedések hatékonyságát.

5.2. Magyarázó dokumentumok

A jelenlegi 91/672/EGK és a 96/50/EK irányelvhez képest az itt ismertetett javaslat számos kiterjedtebb jogi kötelezettséget tartalmaz. Tekintettel erre, valamint arra, hogy a javaslat rendelkezéseket tartalmaz több olyan képesítéssel kapcsolatban – tehát a fedélzeti személyzet

hajóvezetőtől eltérő tagjai, a cseppfolyósított földgáz üzemanyagként történő használatának szakértői, valamint a személyhajózási szakértők tekintetében –, amelyre a jelenlegi jogi keret még nem terjed ki kötelező érvénnyel, az átültetési intézkedésekről szóló értesítéseket magyarázó dokumentumokkal kell kiegészíteni, hogy a tagállamok által bevezetett intézkedéseket egyértelműen azonosítani lehessen.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**a szakmai képzések elismeréséről a belvízi hajózásban, illetve a 91/672/EGK tanácsi irányelv és a 96/50/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁰,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A 91/672/EGK¹² és a 96/50/EK¹³ tanácsi irányelvek jelentik az első lépést a belvízi hajózásban szolgálatot teljesítő személyzet szakmai képzésének összehangolása és elismerése irányában.
- (2) A Rajna folyón hajózó személyzetre vonatkozó előírásokat – akikre nem terjed ki a 91/672/EGK és a 96/50/EK irányelv hatálya – a Rajnai Hajózási Központi Bizottság határozza meg a Módosított Rajnai Hajózási Egyezmény rajnai hajózó személyzetre vonatkozó szabályai értelmében.
- (3) Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve¹⁴ a hajóvezetőkön kívüli belvízi foglalkozásokra is vonatkozik. A diplomáknak és a bizonyítványoknak a 2005/36/EK irányelv keretében történő kölcsönös elismerése azonban nem nyújt optimális megoldást a belvízi foglalkozások keretében történő rendszeres és gyakori határokon átnyúló tevékenységekre,
- (4) A Bizottság által 2014-ben készített értékelő tanulmány rámutatott arra, hogy a 91/672/EGK és a 96/50/EK irányelv hatályának hajóvezetőkre történő korlátozása,

¹⁰ HL C , , o.¹¹ HL C , , o.¹² A Tanács 1991. december 16-i 91/672/EGK irányelve a belvízi áru- és személyszállításra vonatkozó nemzeti hajóvezetői bizonyítványok kölcsönös elismeréséről (HL L 373., 1991.12.31., 29. o.).¹³ A Tanács 1996. július 23-i 96/50/EK irányelve [31] a Közösségen belüli belvízi áru fuvarozásra és személyszállításra vonatkozó nemzeti hajóvezetői bizonyítvány megszerzési feltételeinek összehangolásáról (HL L 235., 1996.09.17., 31. o.).¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK irányelve a szakmai képzések elismeréséről (HL L 255., 2005.09.30., 22. o.).

valamint az ezen irányelvek szerint kiállított hajóvezetői bizonyítványoknak a Rajna folyón történő automatikus elismerésének hiánya nagymértékben korlátozza a személyzet tagjainak mobilitását a belvízi hajózásban.

- (5) A mobilitás elősegítése, valamint a hajózás biztonsága és az emberi életek védelme érdekében szükség van arra, hogy a fedélzeti személyzet tagjai, a személyszállító hajókon a vészhelyzeteket irányító személyek, valamint a cseppfolyósított földgázzal hajtott hajók üzemanyag-felvételét végző személyek rendelkezzenek a képesítésüket igazoló bizonyítványokkal. A hatékony végrehajtás érdekében rendelkezniük kell ilyen bizonyítványokkal a foglalkozásuk gyakorlása során.
- (6) A különös biztonsági kockázatot jelentő körülmények között hajózó hajóvezetőknek külön engedéllyel kell rendelkezniük, különösen a nagy kötelek vezetése, cseppfolyósított földgázzal hajtott hajók vezetése, rossz látási viszonyok között történő hajózás, tengeri jellegű vizeken történő hajózás vagy különös kockázattal járó vizeken történő hajózás esetén. Ilyen engedélyek beszerzéséhez a hajóvezetőknek kiegészítő ismereteket kell igazolniuk.
- (7) A hajózás biztonsága érdekében a tagállamoknak meg kell határozniuk a tengeri jellegű vizeket a harmonizált kritériumok szerint. Az ilyen vizeken történő hajózáshoz szükséges kompetenciákat uniós szinten kell meghatározni. A hajóvezetők mobilitásának szükségtelen korlátozása nélkül, amikor azt a hajózás biztonsága megköveteli, a tagállamoknak legyen lehetőségük a különös hajózási kockázatokat rejtő víziutak azonosítására harmonizált kritériumok és eljárások szerint, ezen irányelv értelmében. Ilyen esetben a vonatkozó kompetencia követelményeket tagállami szinten kell megállapítani.
- (8) Költséghatékonysági okokból nem kell kötelezővé tenni uniós képesítési bizonyítványok megszerzését azokon a nemzeti belvízi utakon, amelyek nem kapcsolódnak más tagállam hajózható hálózatahoz.
- (9) Az Unióban közlekedő hajók üzemeltetésében részt vevő személyek mobilitásának elősegítése érdekében, valamint tekintettel arra, hogy az ezen irányelv szerint kiállított minden képesítési bizonyítványnak, szolgálati naplónak és hajónaplónak meg kell felelnie a minimális előírásoknak, a tagállamoknak el kell ismerniük az ezen irányelv szerint igazolt szakmai képesítéseket. Ebből következően az ilyen képesítések birtokosai az Unió minden belvízi útján gyakorolhatják a foglalkozásukat.
- (10) Az Unió és a Rajnai Hajózási Központi Bizottság között 2003 óta fennálló együttműködés alapján, amely alapját képezte a belvízi hajózási előírásokat kidolgozó európai bizottság (CESNI) – amely a Rajnai Hajózási Központi Bizottság égisze alatt létrehozott nemzetközi szervezet – felállításának, valamint az európai szakmai képesítéseket irányító jogi keretek egyszerűsítése érdekében, a Rajnai Hajózási Személyzeti Szabályzat szerint a módosított rajnai hajózási egyezmény szerint – amelyek ezen irányelvvel azonos követelményeket határoznak meg – kiállított képesítési bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók az Unió minden belvízi útján legyenek érvényesek. A kölcsönösség alapján az Unió ismerje el a harmadik országok által kiállított ilyen dokumentumokat. Annak érdekében, hogy folytassuk a munkavállalói mobilitás útjában álló akadályok lebontását, és tovább egyszerűsítsük a szakmai képesítések jogi kereteit Európában, bármilyen harmadik ország által kiadott bizonyítvány, szolgálati napló vagy hajónapló, amely az ebben az irányelvben lefektetett követelményekkel azonos előírásokra épül, elismerhető az Unió minden víziútján, a Bizottság értékelése alapján, és amennyiben az adott harmadik ország elismeri az ezen irányelv szerint kiállított okmányokat.

- (11) A 2005/36/EK irányelv továbbra is érvényes lesz a fedélzeti személyzet azon tagjaira, akik mentesülnek azon kötelezettség alól, hogy az ezen irányelv szerint kiállított uniós bizonyítványt szerezzenek, valamint az ezen irányelv által nem tárgyalt belvízi utakra érvényes képesítésekre.
- (12) A tagállamok csak olyan személyeknek állítsanak ki képesítési bizonyítványt, akik rendelkeznek a konkrét képesítés megszerzéséhez szükséges minimális szintű kompetenciával, betöltötték a minimális életkort, és rendelkeznek a minimális orvosi alkalmassággal és hajózási idővel.
- (13) A képesítések kölcsönös elismerésének védelme érdekében a bizonyítványok a hajók üzemeltetéséhez szükséges kompetenciákon alapuljanak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell azt, hogy a bizonyítványt szerző személyek rendelkezzenek a minimális kompetencia szinttel, melyet megfelelő értékeléssel ellenőriznek. Az ilyen értékelés történhet hatósági vizsga formájában, vagy részét képezheti egy közös előírás szerint végrehajtott, jóváhagyott képzési programnak, ami biztosítja az összehasonlítható minimális kompetencia szintet minden tagállamban a különböző képesítések esetében.
- (14) A biztonsággal kapcsolatos felelősség miatt a hajóvezetői munkakör gyakorlása, a rádiólokátor segítségével történő hajózás, a cseppfolyósított földgázzal hajtott hajók feltöltése vagy üzemeltetése során gyakorlati vizsga útján kell ellenőrizni, hogy ténylegesen eléri-e a szükséges kompetencia szintet. A gyakorlati vizsgákat jóváhagyott szimulátorokon is le lehet tenni, azért, hogy könnyebb legyen a kompetencia értékelése.
- (15) A képzési programokat jóvá kell hagyatni, hogy azok mindenképpen megfeleljenek a tartalommal és a szervezéssel kapcsolatos minimumkövetelményeknek. A megfeleltetés során ki lehet szűrni a szakma gyakorlásának útjában álló felesleges akadályokat, így azoknak, akik már megszerezték a szükséges szakismereteket, nem kell felesleges újabb vizsgákat letenniük. A jóváhagyott képzési programok megléte azt is lehetővé teszi, hogy a más ágazatokban tapasztalatot szerzett dolgozók munkát vállaljanak a belvízi hajózásban, mivel részt vehetnek olyan képzési programokban, amelyek figyelembe veszik a már megszerzett ismereteiket.
- (16) A hajóvezetők mobilitásának további előmozdítása érdekében lehetőség szerint minden tagállamnak lehetővé kell tenni, hogy felmérje a konkrét kockázatok kezeléséhez szükséges kompetenciákat az Unió minden olyan belvízi útján történő hajózásban, amelyen ilyen kockázatok felmerülnek.
- (17) A hajózási időt a tagállamok által igazolt szolgálati naplóban lévő bejegyzések alapján kell ellenőrizni. Az ilyen ellenőrzések érdekében a tagállamoknak szolgálati naplókat és hajónaplókat kell kiadniuk, és biztosítaniuk kell, hogy az utóbbiakban rögzítsék a hajók által megtett utakat. A jelöltek orvosi alkalmasságát jóváhagyott orvosnak kell igazolnia.
- (18) Amennyiben az ebben az irányelvben meghatározott intézkedések személyes adatok feldolgozását is magukban foglalják, azt a személyes adatok védelméről szóló uniós törvények szerint kell végrehajtani¹⁵.

¹⁵

Különösen az Európai Parlament és a Tanács XXX/2016/EU [number to be added after formal adoption] rendelete a személyes adatok feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (Általános adatvédelmi rendelet) [reference to OJ to be added after

- (19) A bizonyítványok kiállításával, megújításával és visszavonásával kapcsolatos hatékony ügyintézés érdekében a tagállamoknak ki kell jelölniük az irányelv végrehajtására illetékes hatóságokat, és létre kell hozniuk olyan nyilvántartásokat, amelyekben rögzítik az uniós bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók adatait. A tagállamok között és a Bizottsággal az irányelv végrehajtása, érvényesítése és értékelése érdekében folytatott információcsere megkönnyítése érdekében, valamint statisztikai okokból is, a biztonság fenntartása és a hajózás könnyítése érdekében a tagállamoknak jelenteniük kell az ilyen információkat, ideértve a bizonyítványokkal, szolgálati naplókkal és hajónaplókkal kapcsolatos adatokat is a Bizottság által vezetett adatbázisnak.
- (20) Az ezen irányelv szabályaival azonos szabályok szerint bizonyítványokat, szolgálati naplókat és hajónaplókat kiállító hatóságok – harmadik országokban is – személyes adatokat dolgoznak fel. Az irányelv értékelése céljából, statisztikai célokra, a biztonság fenntartásához, a könnyebb hajózás érdekében és az ezen irányelv végrehajtásában és érvényesítésében részt vevő hatóságok közötti információcsere megkönnyítése érdekében ezeknek a hatóságoknak, és adott esetben az azonos szabályokat létrehozó nemzetközi szervezeteknek szintén hozzá kell férniük a Bizottság által vezetett adatbázishoz. Ez a hozzáférés azonban csak megfelelő szintű adatvédelem – és a személyes adatok védelme – mellett történhet.
- (21) Az adminisztratív terhek csökkentése és a dokumentumok csalás elleni védelme érdekében a Bizottságnak második lépésben, ezen irányelv elfogadását követően, meg kell vizsgálnia annak a lehetőségét, hogy bevezesse a szolgálati naplók és hajózási naplók elektronikus verzióját, valamint elektronikus szakmai kártyákat, melyek tartalmazzák az uniós bizonyítványokat is. Ennek során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a más közlekedési ágakban, különösen a közúti fuvarozásban már meglévő technológiákat. A költség-haszon elemzésre és az alapvető jogokra gyakorolt hatások elemzésére is kiterjedő hatásvizsgálat elvégzése után, különösen a személyes adatok védelméről, a Bizottságnak adott esetben be kell nyújtania egy javaslatot az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.
- (22) Ezen irányelv egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a végrehajtási jogosítványokat a Bizottságra kell ruházni, hogy elfogadja a tagállamok által javasolt intézkedéseket jóváhagyó döntéseket a belvízi utak bizonyos szakaszain jelentkező konkrét kockázatok kezeléséhez szükséges kompetencia vonatkozásában.
- (23) Az uniós bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók kiadására szolgáló minták elfogadására és a harmadik ország által vagy az uniós belvízi utakon történő hajózást szabályozó nemzetközi megállapodás alapján kiállított ilyen dokumentumok elismerésére vagy felfüggesztésére vonatkozó döntések elfogadására vonatkozó végrehajtási jogosítványokat az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete szerint kell gyakorolni¹⁶.
- (24) Annak érdekében, hogy biztosítsuk a minimális összehangolt előírásokat a képzések igazolására, és lehetővé tegyük a tagállamok közötti információcserét, valamint ezen

formal adoption] és az Európai Parlament és a Tanács 2000. december 18-i 45/2001/EK rendelete a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.).

¹⁶

Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

irányelvnek a Bizottság által történő végrehajtását, figyelemmel kísérését és értékelését, fel kell hatalmazni a Bizottságot arra, hogy a Szerződés 290. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kompetenciákra, az orvosi alkalmasságra, a gyakorlati vizsgákra, a szimulátorok jóváhagyására, valamint a Bizottság által vezetett (az uniós bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók és elismert dokumentumok fontos adatainak egy-egy példányát tároló) adatbázis használatának jellemzőire és feltételeire vonatkozó előírások meghatározása tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.

- (25) A használatban lévő nemzeti bizonyítványok problémáját átmeneti intézkedésekkel kell megoldani, ideértve a Rajnai Hajózási Központi Bizottság által kiadottakat is, a hajóvezetők és a fedélzeti személyzet minden egyéb olyan tagja esetében, akire nem vonatkozik ez az irányelv. Ezeknek a lehető legnagyobb mértékben meg kell védeniük a korábban adott jogosítványokat, és elegendő időt kell adniuk a szakképzett személyzet számára az uniós képesítési bizonyítványok beszerzésére. Legfeljebb 10 éves időszakot kell adniuk erre, amely alatt ezeket a bizonyítványokat használni lehet azokon az uniós vízi utakon, ahol az átültetési időszak vége előtt érvényesek voltak, és minden bizonyítványhoz biztosítani kell az új szabályokra való átállást egységes uniós kritériumok alapján.
- (26) A CESNI, amelyben minden tagállam szakemberei részt vehetnek, meghatározza az előírásokat a belvízi hajózás területén, ideértve a szakmai képesítéseket is. A Bizottság figyelembe veheti ezeket az előírásokat a jogi aktusoknak az ezen irányelv szerint történő elfogadása során.
- (27) Mivel az itt tárgyalt irányelv célkitűzését, nevezetesen a belvízi hajózásban szükséges szakmai képesítések elismerésére vonatkozó közös keret létrehozását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a léptéke és hatásai miatt e cél hatékonyabban elérhető, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl a célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.
- (28) A tagállamok és a Bizottság magyarázó dokumentumokról szóló 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatának¹⁷ megfelelően a tagállamok vállalták, hogy indokolt esetben az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez az irányelv egyes elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszköz megfelelő részei közötti kapcsolatot magyarázó egy vagy több dokumentumot mellékelnek. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó az ilyen dokumentum(ok) megküldését indokoltnak tekinti.
- (29) A 91/672/EGK és a 96/50/EK irányelvet ezért hatályon kívül kell helyezni,

¹⁷

HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. FEJEZET

TÁRGY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ÉS HATÁLY

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv az Unió belvízi útjain közlekedő áru- és személyszállító hajók üzemeltetését végző személyek képesítésének igazolására szolgáló feltételeket és eljárásokat írja le, valamint a képesítéseknek a tagállamokban történő elismerését.

2. cikk

Hatály

- (1) Ez az irányelv a fedélzeti személyzet tagjaira, az üzemanyagként cseppfolyósított földgázt használó hajókat töltő műveletekben részt vevő személyekre és a személyhajózási szakemberekre terjed ki az alábbi hajókon az Unió bármely belvízi útján:
- a) 20 méter vagy azt meghaladó hosszúságú (L) hajók;
 - b) a hosszúság (L), a szélesség (B) és a merülés (T) alapján 100 m^3 vagy annál nagyobb térfogatú hajók;
 - c) az alábbi célokra alkalmazott vontatóhajók és tolóhajók:
 - i. az a) és b) pontban említett vontató- vagy tolóhajók,
 - ii. vontató vagy toló úszó berendezések,
 - iii. az a) és b) pontban említett közlekedő hajók vagy a mellettük úszó berendezések.
 - d) utasszállító hajók;
 - e) önjáró úszó berendezések.
- (2) Ez az irányelv nem vonatkozik az alábbi járművek üzemeltetését végző személyekre:
- a) kedvtelési célú kishajó;
 - b) nem önállóan közlekedő kompok.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „belvízi út”: olyan folyószakasz, amely nem képezi részét a tengernek, és engedélyezett rajta a hajózás;
2. „hajó”: belvízi hajó vagy tengerjáró hajó;
3. „személyhajó”: 12-nél több utas szállítására épített és berendezett, egynapos utazásra alkalmas vagy kabinos hajó;

4. „kedvtelési célú kishajó”: kizárólag sport vagy szórakozás céljára használt, nem személyhajó;
5. „uniós képesítési bizonyítvány”: az illetékes hatóság által kiállított olyan bizonyítvány, amely tanúsítja, hogy a tulajdonosa teljesíti ezen irányelv előírásait;
6. „fedélzeti személyzet tagjai”: az uniós belvízi utakon közlekedő hajó üzemeltetésében részt vevő személyek, akik a hajózással, a szállítmány kezelésével, a rakodással, a karbantartással vagy javítással kapcsolatos feladatokat látnak el, kivéve a kizárólag a motorok, az elektromos és elektronikus berendezések üzemeltetésére kijelölt személyeket;
7. „személyhajózási szakember”: olyan személy, aki az utasszállító hajók fedélzetén vészhelyzetben intézkedéseket tehet;
8. „hajóvezető”: a fedélzeti személyzet olyan tagja, aki ki van képezve a tagállamok belvízi útjain történő hajózásra, és aki a hajózási felelősséget viseli a hajóért;
9. „különös kockázat”: különleges hajózási feltételek miatt felmerülő biztonsági kockázat, amely megköveteli, hogy a hajóvezetők az általános kompetencia-előírásokon túl egyéb kompetenciákkal is rendelkezzenek;
10. „kompetencia”: az a bizonyított képesség, hogy valaki használni tudja az előírások által megkövetelt ismereteket és készségeket a belvízi hajók üzemeltetéséhez szükséges feladatok ellátásához;
11. „vezetői szint”: a hajóvezetői szolgálathoz kapcsolódó felelősségi szint, amely biztosítja, hogy a hajó üzemeltetése során felmerülő minden feladatot megfelelően végrehajtanak;
12. „nagy kötelék”: a tolóhajóból és hét vagy több uszályból álló tolt kötelék;
13. „szolgálati napló”: személyes nyilvántartás, amely rögzíti a személyzet egy tagjának addigi munkahelyeit, különösen a hajózási időt és a megtett utakat;
14. „hajónapló”: a hajó által megtett utak hivatalos nyilvántartása;
15. „hajózási idő”: az az idő, amelyet a fedélzeti személyzet tagjai a fedélzeten töltöttek a hajó útja során a belvízi utakon, és amelyet az illetékes hatóság ellenőriz;
16. „aktív napló vagy aktív hajónapló”: olyan napló vagy hajónapló, amely adatok rögzítésére készen áll;
17. „illetékes hatóság”: a tagállam által kinevezett olyan hatóság vagy szervezet, amelynek feladata az uniós képesítési bizonyítványok kiadása, a vizsgák lefolytatása, egyéb dokumentumok vagy információk kiadása és a szükséges döntések meghozatala;
18. „operatív szint”: a matrózként – akár képzett matrózként, akár kormányosként – teljesített szolgálathoz kapcsolódó felelősség szintje, a saját kijelölt területen végzett minden feladat feletti ellenőrzés fenntartása a megfelelő eljárások szerint és egy vezetői szinten szolgálatot teljesítő személy irányítása alatt.

2. FEJEZET

UNIÓS KÉPESÍTÉSI BIZONYÍTVÁNYOK

4. cikk

A fedélzeti személyzet tagjainak is rendelkezniük kell uniós képesítési bizonyítvánnyal

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az Unió belvízi útjain hajózó fedélzeti személyzet tagjai rendelkezzenek a 10. cikk szerint kiadott uniós képesítési bizonyítvánnyal, vagy a 9. cikk (2) vagy (3) bekezdése szerint elismert bizonyítvánnyal.
- (2) A fedélzeti személyzet azon tagjait vagy a személyzet azon csoportját, akik olyan képesítéssel rendelkeznek, amellyel kizárólag olyan nemzeti belvízi utakon dolgozhatnak, amelyek nem kapcsolódnak más tagállam hajózható hálózatához, a tagállamok mentesíthetik az (1) bekezdésben leírt kötelezettségek alól. Ilyen esetben a tagállam a fedélzeti személyzet tagjai számára olyan feltételekkel is kiadhatja a nemzeti képesítési bizonyítványokat, amelyek eltérnek az ebben az irányelvben meghatározott általános feltételektől. Ezeknek a nemzeti képesítési bizonyítványoknak az érvényessége azokra a nemzeti belvízi utakra korlátozódik, amelyek nem kapcsolódnak másik tagállam hajózható hálózatához.
- (3) Az (1) bekezdéstől eltérve a nem hajóvezető fedélzeti személyzet képesítési bizonyítványai, amelyeket az Európai Parlament és a Tanács 2008/106/EK irányelve¹⁸ szerint adtak ki, a belvízi utakon közlekedő tengerjáró hajókon is érvényes lesz.

5. cikk

Külön műveletekre érvényes uniós képesítési bizonyítványok megszerzésére irányuló kötelezettség

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a személyhajózási szakemberek és az üzemanyagként cseppfolyósított földgázt használó hajók töltésével foglalkozó személyek rendelkezzenek a 9. cikk (2) vagy (3) bekezdése szerint elismert uniós képesítési bizonyítvánnyal.
- (2) Az (1) bekezdésben említett személyeket vagy azok csoportjait, akik külön képesítéssel rendelkeznek, és kizárólag olyan nemzeti belvízi utakon dolgoznak, amelyek nem kapcsolódnak más tagállam hajózható hálózatához, a tagállamok felmenthetik az (1) bekezdésben leírt kötelezettségek alól. Ezek a tagállamok olyan nemzeti képesítési bizonyítványokat adhatnak ki, amelyeket az ebben az irányelvben meghatározott általános feltételektől eltérő feltételek mellett lehet megszerezni. Ezeknek a nemzeti képesítési bizonyítványoknak az érvényessége azokra a nemzeti belvízi utakra korlátozódik, amelyek nem kapcsolódnak másik tagállam hajózható hálózatához.
- (3) Az (1) bekezdéstől eltérve az abban említett személyek képesítési bizonyítványai, melyeket a 2008/106/EK irányelv szerint adtak ki, a belvízi utakon közlekedő tengerjáró hajókon is érvényes lesz.

¹⁸

Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-i 2008/106/EK irányelve a tengerészek képzésének minimumszintjéről (HL L 323., 2008.12.3., 33. o.).

6. cikk

A hajóvezetők külön engedélyére vonatkozó kötelezettség

A tagállamok biztosítják, hogy a hajóvezetők a 11. cikk szerint kiállított külön engedéllyel rendelkezzenek az alábbi esetekben:

- a) tengeri jellegű belvízi utakon történő hajózás a 7. cikk szerint;
- b) különös kockázatot jelentő belvízi szakaszokon történő hajózás a 8. cikk szerint;
- c) rádiólokátor segítségével történő hajózás;
- d) cseppfolyósított földgázzal üzemelő hajók használata;
- e) nagy kötelékek vezetése.

7. cikk

Tengeri jellegű belvízi utak minősítése

- (1) A tagállamok akkor minősítik tengeri jellegűnek a belvízi út adott szakaszát a területükön, ha teljesülnek az alábbi feltételek:
 - a) érvényesek rá a tengeren való összeütközések elkerülésére vonatkozó nemzetközi szabályok;
 - b) a bóják és a jelzések a tengeri rendszert követik;
 - c) szárazföldi navigáció szükséges; vagy
 - d) a hajózáshoz olyan tengeri berendezés szükséges, amelynek az üzemeltetése speciális ismereteket igényel.
- (2) A tagállamok értesítik a Bizottságot arról, hogy a területükön lévő belvízi útszakaszt tengeri jellegű belvízi útnak minősítik. A Bizottságnak küldött értesítést a kritériumok alapján készített indoklás kíséri. A Bizottság közzéteszi a bejelentett tengeri jellegű belvízi utak listáját.

8. cikk

Különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszok

- (1) Amikor a hajózás biztonsága azt megköveteli, a tagállamok azonosíthatják a különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokat, kivéve a 7. cikkben említett tengeri jellegű belvízi utakat, amelyeken a kockázatok az alábbi okok miatt állnak fenn:
 - a) gyakorta változó folyó nyomvonalak és sebesség;
 - b) megfelelő hajóút-információs szolgálat hiánya a belvízi utakon vagy a belvízi út hidromorfológiai jellemzőivel kombinált megfelelő ábrák hiánya;
 - c) külön helyi közlekedési szabály alkalmazása, amely nem képezi részét az Európai Belvízi Hajózási Szabályzatnak a sajátos hidromorfológiai jellemzők miatt.
- (2) A tagállamok értesítik a Bizottságot azokról az intézkedésekről, amelyeket el kívánnak fogadni e cikk (1) bekezdése és a 18. cikk szerint, az intézkedés indoklásával együtt.

A tagállam az értesítés napjától számítva hat hónapig nem fogadja el az intézkedést.
- (3) Az értesítéstől számított hat hónap múlva a Bizottság kiállít egy végrehajtó határozatot, amelyben jóváhagyja a javasolt intézkedéseket, amennyiben azok

megfelelnek ennek a cikknek és a 18. cikknek, vagy ha nem felelnek meg, akkor felkéri a tagállamot, hogy módosítsa vagy ne fogadja el a javasolt intézkedést.

- (4) A tagállamok által az e cikk szerint elfogadott intézkedéseket közölni kell a Bizottsággal.

A Bizottság közzéteszi a tagállamok által elfogadott intézkedéseket a (2) bekezdésben említett indoklással együtt.

- (5) Amennyiben az (1) bekezdésben említett belvízi útszakaszok két vagy több tagállam közös határa mentén helyezkednek el, az érintett tagállamok konzultálnak egymással és közösen értesítik a Bizottságot.

9. cikk *Elismerés*

- (1) Az illetékes hatóságok által az ezen irányelv szerint kiállított, a 4. és 5. cikkben említett minden képesítési bizonyítvány és a 16. cikkben említett minden szolgálati napló és hajónapló az Unió minden belvízi útján érvényes lesz.

- (2) A Módosított Rajnai Hajózási Egyezmény keretében kidolgozott Rajnai Hajózási Személyzeti Szabályzat – amelyek az ezzel az irányelvvel azonos követelményeket írnak elő – szerint kiállított minden képesítési bizonyítvány, szolgálati napló és hajónapló szintén érvényes lesz az Unió minden belvízi útján.

Amennyiben ezeket a bizonyítványokat, szolgálati naplókat és hajónaplókat harmadik ország állítja ki, csak abban az esetben érvényesek az Unió minden belvízi útján, ha az adott harmadik ország a saját jogrendszerében elismeri az ezen irányelv szerint kiállított uniós dokumentumokat.

- (3) A (2) bekezdés sérelme nélkül, a harmadik ország ezen irányelvben meghatározott szabályokkal azonos követelményeket tartalmazó nemzeti szabályai szerint kiállított képesítési bizonyítványok, szolgálati naplók vagy hajónaplók akkor érvényesek az Unió valamennyi belvízi útján, ha megfelelnek az e cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt eljárásnak és feltételeknek.

- (4) Bármely harmadik ország benyújthat a Bizottságnak a hatóságai által kiállított bizonyítványok, szolgálati naplók vagy hajónaplók elismerésére vonatkozó kérelmet. A kérelemhez csatolni kell minden olyan információt, amely szükséges annak megállapításához, hogy a dokumentumok kiállítása ezen irányelvvel azonos előírások szerint történik.

- (5) A (4) bekezdésben említett kérelem kézhezvétele esetén a Bizottság értékeli azon harmadik ország igazolási rendszerét, amelyre vonatkozóan az elismerési kérelmet benyújtották, és megállapítja, hogy az okmányok kiállítása az ezen irányelvben megfogalmazott előírásokkal azonos előírások szerint történik-e.

Amennyiben ez a követelmény teljesül, a Bizottság elfogad egy végrehajtási aktust az adott harmadik ország által kiállított bizonyítványok, szolgálati naplók vagy hajónaplók Unióban történő elismeréséről, feltéve, hogy a harmadik ország a saját jogrendszerében elismeri az ezen irányelv szerint kiállított uniós okmányokat.

A végrehajtási aktus elfogadásakor a Bizottság meghatározza, hogy az elismerés az e cikk (4) bekezdésében említett mely okmányokra vonatkozik.

Ezeket a végrehajtási aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó eljárással összhangban kell elfogadni.

- (6) Amennyiben a Bizottság azt állapítja meg, hogy a (2) vagy a (4) bekezdésben meghatározott követelmények már nem teljesülnek, egy végrehajtási aktus elfogadásával felfüggeszti az ezen követelmények szerint kiállított bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók érvényességét az Unió minden belvízi útján.
- A Bizottság bármikor megszüntetheti a felfüggesztést, amennyiben az előírásokkal kapcsolatban meghatározott hiányosságok megszűntek.
- (7) A Bizottság közzéteszi a (3) bekezdésben említett harmadik országok listáját azokkal a dokumentumokkal együtt, amelyeket az Unió minden belvízi útján érvényesnek ismernek el.

3. FEJEZET

SZAKMAI KÉPESÍTÉSEK IGAZOLÁSA

I. rész

Az uniós képesítési bizonyítványok és külön engedélyek kiadásának folyamata

10. cikk

Az uniós képesítési bizonyítványok kiadása és érvényessége

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a fedélzeti személyzet tagjai számára szükséges és a konkrét műveletekhez szükséges uniós bizonyítványokat kérelmező személyek megfelelő igazoló dokumentummal igazolják:
- a) személyazonosságukat;
 - b) azt, hogy teljesítik az I. mellékletben az életkorral, kompetenciával, hatósági megfeleléssel és hajózási idővel kapcsolatban meghatározott minimumkövetelményeket a kért képesítésnek megfelelően;
 - c) azt, hogy teljesítik az orvosi alkalmassági előírásokat a 21. cikk szerint, amennyiben ez szükséges.
- (2) A tagállamok ellenőrzik a benyújtott dokumentumok hitelességét és érvényességét.
- (3) A Bizottság végrehajtási aktusokat fogad el, amelyekben mintákat dolgoz ki az uniós bizonyítványokhoz. Ezeket a végrehajtási aktusokat a 30. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni. Ezen aktusok elfogadásakor a Bizottság hivatkozhat a nemzetközi szervezetek által kidolgozott előírásokra.
- (4) A fedélzeti személyzet tagjai számára kiállított uniós bizonyítvány érvényessége a 21. cikk szerint előírt következő orvosi vizsgálatig tart.
- (5) A (4) bekezdésben említett korlátozás sérelme nélkül, a hajóvezetők uniós képesítési bizonyítványa legfeljebb 10 évig érvényes.
- (6) A külön műveletekre vonatkozó uniós képesítési bizonyítványok legfeljebb öt évig érvényesek.

11. cikk

Külön engedélyek kiadása hajóvezetők számára

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a 6. cikkben említett – de a 6. cikk b) pontjában említettől eltérő – külön engedélyeket kérelmező személyek megfelelő igazoló dokumentummal igazolják:
 - a) személyazonosságukat;
 - b) azt, hogy teljesítik az I. mellékletben az életkorral, kompetenciával, hatósági megfeleléssel és hajózási idővel kapcsolatban meghatározott minimumkövetelményeket a kért képesítésnek megfelelően.
- (2) A különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokon történő hajózáshoz a 6. cikk b) pontja értelmében szükséges külön engedélyekhez a kérelmezőknek megfelelő igazoló dokumentumokkal kell igazolniuk a 18. cikk (2) bekezdésében említett tagállamok illetékes hatóságai előtt:
 - a) személyazonosságukat;
 - b) azt, hogy teljesítik a különös kockázatokkal kapcsolatos kompetenciákra vonatkozó követelményeket azon szakasz tekintetében, amelyre vonatkozóan az engedélyt kérik, a 18. cikkben meghatározottaknak megfelelően;
 - c) azt, hogy rendelkeznek uniós hajóvezetői bizonyítvánnyal vagy a 9. cikk (2) és (3) bekezdése szerint elismert bizonyítvánnyal, vagy teljesítik az ezen irányelv által a hajóvezetők számára szükséges uniós bizonyítványok tekintetében meghatározott minimumkövetelményeket.
- (3) A tagállamoknak ellenőrizniük kell a benyújtott dokumentumok hitelességét és érvényességét.
- (4) A hajóvezetők uniós bizonyítványait kiállító illetékes hatóság a bizonyítványban meghatározza a 6. cikk szerint kiállított külön engedélyeket is, a 10. cikk (3) bekezdésében említett modell szerint.
- (5) A (4) bekezdéstől eltérve, a 6. cikk d) pontjában említett külön engedélyt külön uniós bizonyítványként adják ki, a 10. cikk (3) bekezdésében említett minta szerint.

12. cikk

Uniós képesítési bizonyítványok megújítása

Az uniós képesítési bizonyítványok érvényességének lejártakor a tagállamok kérésre megújítják a bizonyítványt az alábbi esetekben:

- a) a személyzet uniós bizonyítványaihoz megfelelő igazoló dokumentumot nyújtanak be a 10. cikk (1) bekezdésének a) és c) pontja szerint;
- b) a személyzet külön műveletekre vonatkozó uniós bizonyítványaihoz megfelelő igazoló dokumentumot nyújtanak be a 10. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint;

13. cikk

Az uniós képesítési bizonyítványok vagy külön engedélyek visszavonása

Amikor arra utaló jelek merülnek fel, hogy a képesítési bizonyítványok vagy a külön engedélyek feltételei már nem teljesülnek, a tagállamoknak el kell végezniük a szükséges értékeléseket, és szükség esetén vissza kell vonniuk a bizonyítványokat.

II. rész

Kompetenciák

14. cikk

Kompetenciákra vonatkozó követelmények

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a 4., 5. és 6. cikkben említett személyek rendelkezzenek a hajók biztonságos üzemeltetéséhez szükséges, a 15. cikkben leírt kompetenciákkal.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve, a 6. cikk b) pontjában említett különös kockázatokra vonatkozó kompetenciákat a 18. cikk szerint kell igazolni.

15. cikk

A kompetenciák értékelése

- (1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 29. cikk szerint, és meghatározza a kompetenciákra és a megfelelő ismeretekre és készségekre vonatkozó előírásokat, a II. mellékletben meghatározott lényeges követelmények szerint.
- (2) A 4., 5. és 6. cikkben felsorolt okmányokat kérelmező személyeknek az alábbi vizsga letételével igazolniuk kell, hogy megfelelnek az (1) bekezdésben meghatározott kompetenciaszinteknek:
 - a) az illetékes hatóság által a 16. cikk szerint szervezett vizsga, vagy;
 - b) a 17. cikk szerint jóváhagyott képzési program részeként szervezett vizsga.
- (3) A kompetencia-előírásoknak való megfelelést gyakorlati vizsgán kell bizonyítani, melynek eredményeképpen az alábbi képesítéseket kapják a jelöltek:
 - a) uniós képesítési bizonyítvány hajóvezetők számára;
 - b) rádiólokátor segítségével történő hajózásra érvényes külön engedély a 6. cikk (c) pontja szerint;
 - c) uniós bizonyítvány a cseppfolyósított földgáz üzemanyagként történő használatában jártas szakemberek számára.

Az a) és b) pontban említett dokumentumok megszerzéséhez szükséges gyakorlati vizsga lehetőleg egy hajó fedélzetén vagy a 19. cikkben említett szimulátoron. A c) pont esetében a gyakorlati vizsgát a hajó fedélzetén vagy megfelelő parti létesítményben lehet letenni.

- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 29. cikk szerint, és meghatározza a (3) bekezdésben említett gyakorlati vizsgák előírásait, meghatározva a gyakorlati vizsgán ellenőrizendő külön kompetenciákat és feltételeket, valamint a minimumkövetelményeket azon hajókra vonatkozóan, amelyeken a gyakorlati vizsgát le lehet tenni.

16. cikk

Igazgatási hatóság által bonyolított vizsgák

A tagállamok gondoskodnak a 15. cikk (2) bekezdésének (a) pontja szerinti vizsgák megszervezéséről. Biztosítaniuk kell, hogy a vizsgákat olyan vizsgáztatók tartsák, akik fel tudják mérni a 15. cikk (1) bekezdésében említett kompetenciákat, ismereteket és készségeket.

17. cikk

A képzési programok jóváhagyása

- (1) Az olyan diplomát vagy bizonyítványt nyújtó képzési programokat, amelyek tanúsítják a 15. cikk (1) bekezdésében említett kompetencia-előírások teljesítését, azon tagállamok illetékes hatóságai hagyják jóvá, amelyeknek a területén működik az adott oktatási vagy képzési intézmény.
- (2) A tagállamok csak abban az esetben hagyhatják jóvá az (1) bekezdésben említett képzési programokat, ha:
 - a) a képzés céljait, tartalmát, módszereit, az adathordozókat, az eljárásokat és a tanfolyami anyagot megfelelően dokumentálják, és azok lehetővé teszik a jelentkezők számára a 15. cikk (1) bekezdésében említett előírások teljesítését.
 - b) a vonatkozó kompetenciák értékeléséhez szükséges programokat olyan képzett oktatók tartják, akik behatóan ismerik a képzési programot;
 - c) a 15. cikk (1) bekezdésében említett előírások teljesítését ellenőrző vizsgát minősített vizsgabiztosok előtt kell letenni.
- (3) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a jóváhagyott képzési programokról, és a Bizottság közzéteszi ezeket az információkat. A lista tartalmazni fogja a képzési program nevét, a szerezhető diplomák vagy bizonyítványok elnevezését, a diplomát vagy bizonyítványt kiadó szerv nevét, a jóváhagyás hatályba lépésének évét, valamint a vonatkozó képesítést és a diploma vagy bizonyítvány által biztosított esetleges külön engedélyeket.

18. cikk

A különös kockázatokkal kapcsolatos kompetenciák értékelése

- (1) Azoknak a tagállamoknak, amelyek különös kockázatot jelentő belvízi útszakaszokat határoznak meg a 8. cikk (1) bekezdése értelmében, meg kell határozniuk, hogy milyen kiegészítő ismereteket írnak elő az ilyen szakaszokon hajózó hajóvezetők számára, valamint meg kell határozniuk a követelmények teljesítésének igazolására alkalmazott eszközt.

Ez az eszköz lehet az érintett szakaszon végrehajtandó korlátozott számú utazás, szimulátoros vizsga vagy tesztvizsga előírása vagy a kettő kombinációja.

E bekezdés alkalmazása során a tagállamok objektív, átlátható, nem diszkriminatív és arányos kritériumokat fognak alkalmazni.
- (2) Ezeknek a tagállamoknak be kell vezetniük a jelöltek különleges kockázatokkal kapcsolatos ismereteinek felmérésére szolgáló eljárásokat, és nyilvánosan elérhetővé kell tenniük azokat az eszközöket, amelyekkel az uniós bizonyítvánnyal rendelkező hajóvezetők megszerezhetik a különleges kockázatokra vonatkozó ismereteket.
- (3) Az (1) bekezdés szerint megállapított követelmények alapján bármely tagállam felmérheti a jelölt ismereteit egy másik tagállamban található szakaszra vonatkozó különleges kockázatok terén. Kérés alapján, és tesztvizsga vagy szimulátoros vizsga esetén az (1) bekezdésben említett tagállamok átadják a többi tagállamnak a rendelkezésre álló eszközöket az értékelés lebonyolításához.

19. cikk
Szimulátorok használata

- (1) A kompetenciák felméréshez használt szimulátorokat a tagállamoknak jóvá kell hagyniuk. A jóváhagyást kérés alapján adják meg abban az esetben, ha igazolást nyert, hogy az eszköz teljesíti a (2) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló aktusok által a szimulátorokra meghatározott előírásokat. A jóváhagyásban meg kell határozni, hogy a szimulátoron milyen konkrét kompetencia felmérését hagyják jóvá.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 29. cikk szerint, és meghatározza a szimulátorok jóváhagyásához szükséges előírásokat, megadva a minimális funkcionális és műszaki követelményeket és adminisztratív eljárásokat ebben a vonatkozásban, annak biztosítása érdekében, hogy a kompetenciák felmérésére alkalmazott szimulátorokat úgy alakítsák ki, hogy lehetséges legyen a 15. cikk (3) bekezdésében említett gyakorlati vizsgára vonatkozó előírások szerinti kompetenciák ellenőrzésére.
- (3) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a jóváhagyott szimulátorokról, és a Bizottság közzéteszi ezeket az információkat.

III. rész
Hajózási idő és orvosi alkalmasság

20. cikk
Szolgálati napló és hajónapló

- (1) A 10. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott hajózási időt és a 18. cikk (1) bekezdésében említett utakat rögzíteni kell az (5) bekezdésben említett szolgálati naplóban, vagy pedig a 9. cikk (2) vagy (3) bekezdése szerint elismert szolgálati naplóban.
- (2) A fedélzeti személyzet bármely tagjának kérése alapján a tagállamok ellenőrzik a hajóvezető által megadott adatokat a szükséges igazoló dokumentum hitelességének és érvényességének ellenőrzése után, ideértve az e cikk (4) bekezdésében említett szolgálati naplót is.
- (3) A hajózási időre és a teljesített utakra vonatkozó adatok 15 hónapig érvényesek, a tagállam által végzett ellenőrzéstől függően. Amennyiben elektronikus eszközöket alkalmaznak, többek között elektronikus szolgálati naplókat és elektronikus hajónaplókat megfelelő eljárásokkal a dokumentumok hitelességének megőrzése érdekében, a megfelelő adatokat további eljárások nélkül is ellenőrzöttnek lehet tekinteni.

A hajózási időt a tagállamok bármely belvízi útján össze lehet gyűjteni. Olyan belvízi utak esetében, amelyek nyomvonala nem teljesen az Unió területére esik, a nyomvonalon kívül és belül, az összes szakaszon teljesített hajózási időt figyelembe kell venni.

- (4) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a 2. cikk (1) bekezdésében említett hajók útjait rögzítsék az (5) bekezdésben említett hajónaplóba, vagy a 9. cikk (2) vagy (3) bekezdése szerint elismert hajónaplóba.

A Bizottságnak el kell fogadnia olyan végrehajtási aktusokat, amelyek kialakítják a szolgálati naplók és hajónaplók mintáit. Ezeket a végrehajtási aktusokat a 30. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadói eljárás szerint kell elfogadni, figyelembe véve

az ezen irányelv végrehajtásához szükséges információkat az adott személy azonosításáról, valamint a hajózási idejét és a megtett utakat. A minták elfogadása során a Bizottság figyelembe fogja venni, hogy a hajónaplót is használják a 2014/112/EU tanácsi irányelv¹⁹ végrehajtására, a személyzeti igények ellenőrzésére és a hajók által megtett utak rögzítésére, és hivatkozhat nemzetközi szervezet által kidolgozott előírásokra is.

- (5) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a legénység tagjai egyetlen aktív szolgálati nappal, a hajók pedig egyetlen hajónaplóval rendelkezzenek.

21. cikk

Orvosi alkalmasság

- (1) A 4. cikk (1) és az 5. cikk (1) bekezdésében említett személyeknek az illetékes hatóság által elismert orvos által kiállított érvényes orvosi igazolással kell rendelkezniük, az orvosi alkalmassági vizsgálat sikeres elvégzése után.

A tagállamoknak kell meghatározniuk, hogy mely orvosok állíthatnak ki ilyen orvosi igazolásokat.

- (2) Az orvosi igazolásokat az alábbi célokra kell benyújtani az illetékes hatósághoz:

- a) a kérelmező első uniós képesítési bizonyítványának kiállítása;
- b) a hajóvezetők uniós képesítési bizonyítványának kiállítása;
- c) az uniós képesítési bizonyítványok megújítása, amennyiben az e cikk (3) bekezdésében említett feltételek teljesülnek.

Az uniós képesítési bizonyítvány beszerzéséhez kiállított orvosi igazolások keltezése nem lehet korábbi, mint az uniós képesítési bizonyítványért történő folyamodást megelőző három hónap.

- (3) A 60. életév betöltésekor az uniós képesítési bizonyítvány tulajdonosának sikeres orvosi alkalmassági vizsgát kell tennie az ezt követő három hónapban, ezt követően pedig ötévente kell sikeres vizsgát tennie. A 70. életév betöltését követően kétévente kell a vizsgálatot elvégeztetni.
- (4) A munkaadók, a hajóvezetők és a tagállamok hatóságai előírják, hogy a személyzet tagjai jelentkezzenek orvosi vizsgálatra abban az esetben, ha objektív jelek utalnak arra, hogy az e cikk (6) bekezdésében említett orvosi alkalmassági követelmények már nem teljesülnek.
- (5) Amennyiben az orvosi alkalmasságot nem lehet maradéktalanul teljesíteni, korrekciós intézkedésekre lehet szükség a hajózás biztonsága érdekében, vagy korlátozásokat lehet alkalmazni. Ebben az esetben az orvosi alkalmassággal kapcsolatos korrekciós intézkedéseket és a korlátozásokat meg kell említeni az uniós képesítési bizonyítványban a 10. cikk (3) bekezdésében említett minta szerint.
- (6) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy elfogadjon a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat a 29. cikk szerint, és a III. mellékletben leírt orvosi alkalmasság lényeges követelményei alapján meghatározza az orvosi alkalmasság követelményeit, különösen az orvosok által elvégzendő vizsgálatokat illetően, valamint a munkára

¹⁹

A Tanács 2014. december 19-i 2014/112/EU irányelve az Európai Hajózási Szövetség (EBU), az Európai Hajósok Szervezete (ESO) és az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) által kötött, a munkaidő-szervezés egyes szempontjainak a belvízi hajózási ágazaton belüli szabályozásáról szóló európai megállapodás végrehajtásáról (HL L 367., 2014.12.23., 86. o.)

való alkalmasság megállapításának kritériumait, a korlátozásokat és a korrekciós intézkedéseket.

4. FEJEZET

ADMINISZTRATÍV RENDELKEZÉSEK

22. cikk

A személyes adatok védelme

- (1) Az ebben az irányelvben meghatározott személyes adatok tagállamok által történő feldolgozása a személyes adatok védelméről szóló uniós törvény szerint fog történni, különösen az Európai Parlament és a Tanács XXX/2016/EU [*number to be added after formal adoption*] rendelete az egyének védelméről a személyes adatok feldolgozása és az ilyen adatok szabad mozgása vonatkozásában (Általános Adatvédelmi Rendelet)²⁰.
- (2) Az ezen irányelv által megadott személyes adatok feldolgozását az Európai Bizottságnak a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló európai parlamenti és tanácsi (2000. december 18.) 45/2001/EK irányelv szerint kell elvégeznie²¹.
- (3) A személyes adatokat kizárólag az alábbi célokra lehet feldolgozni:
 - a) ezen irányelv végrehajtása, érvényesítése és értékelése;
 - b) információcsere a 23. cikkben említett adatbázishoz hozzáféréssel rendelkező hatóságok és a Bizottság között;
 - c) statisztikák készítése.

Az ilyen adatokból előállított névtelen információkat fel lehet használni a belvízi hajózást előmozdító irányelvek támogatásához.

- (4) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a 4. és 5. cikkben említett azon személyek, akiknek a személyes adatait, és különösen az egészségügyi adatait, feldolgozzák a 23. cikk (1) bekezdésében említett nyilvántartásokban, valamint a 23. cikk (2) bekezdésében említett adatbázisban, előre tájékoztassák. Az őket érintő személyes adatokhoz hozzáférést kapnak, és kérésre bármikor másolatot kapnak az adatokból.

23. cikk

Nyilvántartások

- (1) A képesítési bizonyítványok kiállításával, megújításával és visszavonásával kapcsolatos hatékony ügyintézés érdekében a tagállamok nyilvántartást vezetnek minden olyan uniós bizonyítványról, szolgálati naplóról és hajónaplóról, amelyet ezen irányelv szerint adtak ki, és amennyiben szükséges, a 9. cikk (2) bekezdése szerint elismert olyan dokumentumokról, amelyeket kiadtak, megújítottak, lejártak, felfüggesztettek, visszavontak, illetve elveszettek, ellopottnak vagy megsemmisültnak jelentettek.

²⁰ [reference to OJ to be added after formal adoption]

²¹ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

Az uniós képesítési bizonyítványok esetében a nyilvántartások tartalmazni fogják az uniós bizonyítványokon feltüntetett adatokat, valamint a kiállító hatóságot.

A szolgálati naplók esetében a nyilvántartások tartalmazzák a tulajdonos azonosító számát, a szolgálati napló azonosító számát, a tulajdonos nevét, a kiadás keltét és a kiállító hatóságot.

A hajónaplók esetében a nyilvántartások tartalmazzák a hajó nevét, az európai azonosító számot vagy az európai hajóazonosító számot (ENI), a hajónapló azonosító számát, a kiadás keltét és a kiállító hatóságot.

A tagállamok közötti információcsere további előmozdítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 29. cikk szerint, és kiegészítse a nyilvántartásokban tárolt információkat a szolgálati naplók és a hajónaplók esetében egyéb olyan információkkal, amelyeket megkövetelnek a 20. cikk (5) bekezdése szerint elfogadott szolgálati napló és hajónapló minták.

- (2) Ezen irányelv végrehajtása, érvényesítése és értékelése céljából, a biztonság fenntartásához és a hajózás megkönnyítéséhez, valamint statisztikai célokból, továbbá az ezen irányelvet végrehajtó hatóságok közötti információcsere egyszerűsítése érdekében a tagállamok megbízhatóan és késedelem nélkül rögzítik a Bizottság által vezetett adatbázisban az (1) bekezdésben említett bizonyítványokkal, szolgálati naplókval és hajónaplókkal kapcsolatos adatokat.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 29. cikk szerint, melyekben meghatározza az adatbázis jellemzőit és használatának feltételeit, így különösen az alábbiakat:

- a) az adatok adatbázisba történő kódolására vonatkozó utasítások;
- b) a felhasználók hozzáférési jogai, szükség esetén differenciálva a felhasználók típusai, a hozzáférés típusa és azon cél szerint, amire az adatokat fel fogják használni;
- c) az adatmegőrzés maximális időtartama a (3) bekezdés értelmében, szükség esetén dokumentum típusok szerint differenciálva;
- d) az adatbázis működésével és az (1) bekezdésben említett nyilvántartásokkal folytatott interakciókkal kapcsolatos utasítások.

- (3) Az (1) bekezdésben említett nyilvántartásokban és a (2) bekezdésben említett adatbázisban lévő adatokat legfeljebb annyi ideig lehet tárolni, ameddig szükségesek arra a célra, amire gyűjtötték őket, vagy ameddig meg nem történik ezen irányelv szerinti további feldolgozásuk. Amikor az információkra már nincs szükség a fenti célokra, meg kell semmisíteni a személyes adatokat.

- (4) A Bizottság hozzáférést adhat az adatbázishoz harmadik ország hatóságának vagy nemzetközi szervezetnek, amennyiben az szükséges a (2) bekezdésben említett célokhoz, feltéve, hogy a 45/2001/EK rendelet 9. cikkét betartják, és kizárólag eseti alapon. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a harmadik ország vagy a nemzetközi szervezet az adatokat csak akkor továbbítsa másik harmadik országba vagy nemzetközi szervezet számára, ha erre szóló kifejezett írásos engedéllyel rendelkezik, és megfelel a Bizottság által meghatározott feltételeknek.

24. cikk
Illetékes hatóságok

- (1) A tagállam kijelöli az illetékes hatóságokat, amelyek a következő feladatokat látják el:
- a) a 16. cikkben említett vizsgák megszervezése és felügyelete;
 - b) a 17. cikkben említett képzési programok jóváhagyása;
 - c) a 4., 5. és 6. cikkben említett bizonyítványok és külön engedélyek, valamint a 20. cikkben említett szolgálati naplók és hajónaplók kiadása;
 - d) a 23. cikkben említett nyilvántartások vezetése;
 - e) a 27. cikkben említett csalások és egyéb törvénytelen gyakorlatok felderítése és elhárítása.
- (2) A tagállamok értesítik a Bizottságot és az e cikk (1) bekezdésében említett, területükön működő illetékes hatóságokat. A Bizottság közzéteszi ezt az információt.

25. cikk
Figyelemmel kísérés

A tagállamok gondoskodnak az alábbiakról:

- a) a képzéssel, a kompetenciák felmérésével, az uniós képesítési bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók kiállításával és aktualizálásával kapcsolatban a kormányzati és nem kormányzati szervek által végzett minden tevékenység folyamatosan figyelemmel kísérése egy minőségi normarendszer segítségével, hogy biztosítva legyen az ebben az irányelvben meghatározott célkitűzések teljesítése;
- b) a képzési célkitűzések és a kapcsolódó kompetencia-előírások világos meghatározása, és az ezen irányelv szerint felmérendő és vizsgálandó ismeretek és készségek szintjének azonosítása;
- c) annak biztosítása, hogy a minőségi normák alkalmazási területei lefedjék az uniós képesítési bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók kiállítását, megújítását, cseréjét és visszavonását, az egyes tagállamok hatóságai által vagy megbízásából bonyolított minden tanfolyamot és képzési programot, vizsgát és felmérést, valamint az oktatók és a vizsgáztatók számára előírt képesítéseket és tapasztalatokat, figyelemmel a meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges irányelvekre, rendszerekre, ellenőrzésekre és belső minőségellenőrzési vizsgálatokra.

26. cikk
Értékelés

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a kompetenciák megszerzésével és értékelésével kapcsolatos tevékenységek, valamint az uniós képesítési bizonyítványok, szolgálati naplók és hajónaplók adminisztrációját legfeljebb ötévente független testületek értékeljék.
- (2) A független értékelés eredményét megfelelően dokumentálni kell, és az érintett illetékes hatóságok tudomására kell hozni. Szükség esetén a tagállamok megfelelő intézkedésekkel orvosolják a független értékelés által feltárt hiányosságokat.

27. cikk

A család és más jogellenes gyakorlatok megelőzése

- (1) A tagállamok megfelelő intézkedéseket tesznek és foganatosítanak a családok és más jogellenes gyakorlatok megelőzése érdekében az ebben az irányelvben meghatározott uniós képesítési bizonyítványok, szolgálati naplók, hajónaplók, orvosi igazolások és nyilvántartások vonatkozásában.
- (2) A tagállamok információkat cserélnek más tagállamok illetékes hatóságaival a hajókat üzemeltető személyek képesítésével kapcsolatban.

28. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megszegése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és minden szükséges intézkedést meghoznak azok végrehajtásának biztosítására. A megállapított szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb [date for transposition of the Directive]-ig értesítik ezekről a rendelkezésekről a Bizottságot, és haladéktalanul bejelentenek valamennyi későbbi, ezeket érintő módosítást.

5. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 15. cikk (1) és (4) bekezdésében, a 19. és 21. cikkben, valamint a 23. cikk (1) és (2) bekezdésében említett felhatalmazása [**entry into force*]-val/vel kezdődő hatállyal határozatlan időre szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az ebben a cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (5) Az e cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

- (6) A 15. cikk (1) és (4) bekezdésében, a 19. és 21. cikkben, valamint a 23. cikk (1) és (2) bekezdésében említett felhatalmazása gyakorlása során a Bizottság elfogadhat olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat, amelyek nemzetközi szervezet által elfogadott előírásokra hivatkoznak.
- (7) A Bizottság kijelölhet egy szervezetet az értesítések fogadására, valamint az ezen irányelv szerint megadott információk közzétételére.

30. cikk

Bizottság

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül. Az ezen irányelv által hatályon kívül helyezett 91/672/EGK irányelv 7. cikke szerint felállított bizottságra való hivatkozások az ezen irányelv által felállított bizottságra való hivatkozásként értendők.
- (2) E bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni. Amennyiben a bizottságnak véleményét írásbeli eljárás útján kell kialakítania, az írásbeli eljárás kizárólag akkor zárható le eredmény nélkül, ha a vélemény kialakítására megállapított határidőn belül az elnök így dönt.

31. cikk

Felülvizsgálat

- (1) Ezt az irányelvet a Bizottság a 8., 10., 20. és 29. cikkben említett végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal együtt fogja értékelni, és az értékelés eredményét legkésőbb a 33. cikk (1) bekezdésében említett naptól számított hét éven belül benyújtja az Európai Bizottságnak és Tanácsnak.
- (2) [two years before the date indicated in paragraph 1]-ig minden tagállam a Bizottság rendelkezésére bocsátja az irányelv végrehajtásának figyelemmel kíséréséhez és értékeléséhez szükséges információkat, a Bizottság által a tagállamokkal egyeztetve megadott irányelvek szerint az információk gyűjtését, formáját és tartalmát illetően.

32. cikk

Fokozatos bevezetés

- (1) Az ezen irányelv hatályba lépésétől számított egy éven belül a Bizottság fokozatosan elfogadja a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat, és létrehozza az alábbiakat:
- a) a 23. cikkben említett adatbázis jellemzőire és használatának feltételeire vonatkozó előírások;
 - b) a 15. cikk (1) bekezdésében említett, kompetenciákra vonatkozó előírások;
 - c) a 21. cikkben említett orvosi alkalmassági előírások;
 - d) a 10. és 20. cikkben említett minták;
 - e) a 15. cikk (3) bekezdésében említett gyakorlati vizsgára vonatkozó előírások;
 - f) a 19. cikkben említett szimulátorok jóváhagyására vonatkozó előírások.
- (2) Az e cikk 1. bekezdésének a) pontjában meghatározott adatbázis paramétereinek elfogadását követően legkésőbb két éven belül létre kell hozni a 23. cikkben említett adatbázist.

33. cikk
Hatályon kívül helyezés

A 96/50/EK és a 91/672/EGK irányelv [insert here the date following the end of the transposition period]-val/vel hatályát veszti.

34. cikk
Átmeneti rendelkezések

- (1) A 96/50/EK irányelvvel összhangban kiállított hajóvezetői bizonyítványok és az irányelv 1. cikkének (5) bekezdésében említett rajnai hajózási engedélyek, amelyeket az ezen irányelv 35. cikkében meghatározott átültetési időszak végét követő nap előtt állítottak ki, továbbra is érvényesek lesznek az Unió azon vízi útjain, amelyeken a fenti nap előtt érvényesek voltak, legfeljebb 10 évig a fenti nap után. Az érvényesség lejáratá előtt a dokumentumokat kiállító tagállam kiállít egy uniós bizonyítványt az ilyen bizonyítványokkal rendelkező hajóvezetőknek az ebben az irányelvben ismertetett minta szerint, vagy egy igazolást ezen irányelv 9. cikkének (2) bekezdésének megfelelően azzal a feltétellel, hogy azok megfelelő igazoló dokumentumot képeznek ezen irányelv 10. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontja értelmében, valamint:
- a) hogy az a jogszabály, amelynek alapján a bizonyítványt kiállították, legalább 720 nap hajózási időt ír elő az Unió minden víziútján érvényes hajóvezetői bizonyítvány megszerzésének feltételeként; vagy
 - b) amennyiben az a jogszabály, amelynek alapján a bizonyítványt kiállították, kevesebb mint 720 nap hajózási időt ír elő az Unió minden víziútján érvényes hajóvezetői bizonyítvány megszerzéséhez, és a hajóvezető bizonyítani tudja szolgálati napló segítségével a 720 nap és a jogszabály által előírt tapasztalat közötti különbséget, amely alapján a bizonyítványt kiállították.
- (2) Az uniós képesítési bizonyítványoknak e cikk (1) bekezdése szerint történő kiállítása esetén a tagállamok lehetőség szerint megvédik a korábban kapott jogosítványokat, különösen a 6. cikkben említett konkrét engedélyeket.
- (3) A személyzet azon tagjai, akik nem hajóvezetők, és olyan képesítési bizonyítvánnyal rendelkeznek, amelyet egy tagállam adott ki az ezen irányelv 35. cikkében említett átültetési időszak végét követő nap előtt, vagy rendelkeznek egy vagy több tagállam által elismert képesítéssel, a fenti napot követően még legfeljebb 10 évig használhatják azt a bizonyítványt vagy képesítést. Ezen időszak alatt a személyzet hajóvezetőtől eltérő tagjai továbbra is hivatkozhatnak a 2005/36/EK irányelvre képesítésük más tagállamok hatóságai által történő elismerése tekintetében. A szóban forgó időszak lejáratá előtt uniós képesítési bizonyítványt vagy a 9. cikk (2) bekezdése szerinti bizonyítványt kérelmezhetnek az ilyen bizonyítványokat kiállító illetékes hatóságtól, amennyiben ezen irányelv 10. cikke (1) bekezdésének a) és c) pontja értelmében megfelelő bizonyítékot szolgáltatnak, és szolgálati naplóval igazolják az alábbi hajózási időket:
- a) hajóvezetők számára kiállított uniós képesítési bizonyítványok esetében: 650 nap hajózási idő, amelyből legalább 180 napot a belvízi hajózásban teljesített;
 - b) jártas hajóvezetők számára kiállított uniós képesítési bizonyítványok esetében: 900 nap hajózási idő, amelyből legalább 540 napot a belvízi hajózásban teljesített;

- c) kormányosok számára kiállított uniós képesítési bizonyítványok esetében: 1080 nap hajózási idő, amelyből legalább 720 napot a belvízi hajózásban teljesített.
- (4) A 35. cikkben említett átültetési időszak végét követő nap előtt nem ez ezen irányelv szabályai szerint kiállított szolgálati naplók és hajónaplók a 35. cikkben említett átültetési időszak végét követő nap után legfeljebb 10 évig maradnak érvényben.

35. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [3 years after the entry into force]-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottság számára.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

36. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

37. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament nevében
az elnök

a Tanács nevében
az elnök